

Mgr Małgorzata Adamik-Citak

Tytuł rozprawy: Wpływ dualizmu polskiego prawa bilansowego na analizę wskaźnikową sprawozdania finansowego

Głównym celem pracy była odpowiedź na pytanie: czy istniejący w Polsce dualizm sprawozdawczy ma istotny wpływ na analizę wskaźnikową sprawozdań finansowych?

W badaniach analiza wskaźnikowa posłużyła jako narzędzie oceny sytuacji ekonomicznej podmiotu przed i po wdrożeniu MSSF. Badaniem empirycznym zostały objęte dwie grupy sprawozdań: skonsolidowane (103) i jednostkowe (34) spółek notowanych na GPW.

Do badania został wykorzystany szczególny moment w raportowaniu spółek publicznych, kiedy emitenci publikują pierwsze sprawozdania finansowe sporządzone według MSSF i ostatnie sprawozdania prezentowane zgodnie z Ustawą o rachunkowości. Dobór okresu badania nie jest przypadkowy, pozwolił na pozyskanie danych za ten sam okres sprawozdawczy według Uor i MSSF.

Następujące wskaźniki zostały obliczone przed i po wdrożeniu MSSF:

- Wskaźniki płynności finansowej (I, II, III)
- Wskaźniki rentowności: sprzedaży, kapitału i rzeczowych aktywów trwałych
- Cykl należności zobowiązań, zapasów i gotówki w dniach
- Wskaźniki zadłużenia długu i krótkoterminowego oraz kapitału własnego
- Wskaźniki wydajności gotówkowej zysku operacyjnego, majątku obrotowego, sprzedaży i spłaty długu.

Przeprowadzone badania dały odpowiedź na dwa kluczowe pytania:

1. Czy wdrożenie MSSF przez grupy kapitałowe i jednostki dominujące istotnie wpłynęło na analizę wskaźnikową sprawozdań finansowych?
2. Czy istnieje statystyczna porównywalność poszczególnych wskaźników finansowych w obszarze dwóch różnych standardów?

Udzielając odpowiedzi na pierwsze pytanie na podstawie przeprowadzonych badań, można przyjąć, iż wdrożenie MSSF nie miało wpływu na analizę wskaźnikową. W przypadku obydwóch prób tylko 3 z 18 wybranych wskaźników były istotnie statystycznie różne. Na tej podstawie można przyjąć, iż zapisy polskiej ustawy są podobne do MSSF.

Natomiast odpowiedź na drugie pytanie, odpowiedź jest uzależniona od rodzaju wskaźnika, ponieważ nie wszystkie przebadane wskaźniki były statycznie porównywalne. Wdrożenie MSSF nie miało wpływu na wskaźniki płynności finansowej I i III. Wskaźnik płynności II stopnia obliczony na podstawie sprawozdań według MSSF nie powinien być porównywany z wynikami tego wskaźnika obliczonego w oparciu o sprawozdanie sporządzone zgodnie z Uor.

Statystyczna porównywalność jest w obszarze wskaźników zadłużenia zachowana była w próbie sprawozdań jednostkowych, natomiast w przypadku próby skonsolidowanych sprawozdań finansowych hipoteza ta została częściowo potwierdzona tylko w przypadku wskaźnika zadłużenia długoterminowego. Weryfikacja kolejnej hipotezy cząstkowej dotyczyła wskaźników rotacji majątku obrotowego w dniach, w całości hipoteza ta została potwierdzona na próbie sprawozdań skonsolidowanych a częściowo na próbie sprawozdań jednostkowych, brak porównywalności w przypadku wskaźnika cyklu należności. Należy podkreślić, że przyczyną braku porównywalności nie

jest inna forma wyceny, lecz inna forma prezentacji niektórych należności w sprawozdaniu finansowym według Uor.

Wdrożenie nowych standardów UE nie miało statystycznie istotnego wpływu na porównywalność wskaźników rentowności: sprzedaży, kapitałów własnych i rzeczowych aktywów trwałych.

Ostatnią grupą wskaźników będących przedmiotem badania były wskaźniki oparte na sprawozdaniu z przepływów pieniężnych. Weryfikacja hipotez jednoznacznie potwierdza, iż wskaźniki: wydajności zysku operacyjnego, wydajności gotówkowej majątku obrotowego, wydajności gotówkowej sprzedaży, wystarczalności gotówki operacyjnej na spłatę długów są porównywalne bez względu na to, na podstawie jakiego standardu zostało sporządzone sprawozdanie finansowe, które posłużyło do ich obliczania. Należy, jednakże podkreślić, iż wskaźniki finansowe obliczone na podstawie sprawozdania z przepływów pieniężnych były najmniej wrażliwe na zmianę polityki rachunkowości.